

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 31

van **TINE VAN DER VLOET**

datum: 9 oktober 2023

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) - Versoepeling richtlijnen prioriteitengroep 1

Op 17 augustus 2023 verscheen een nieuwsbericht op de website van het VAPH met als titel 'Richtlijnen prioritering bij persoonsvolgend budget versoepeld'.

In het nieuwsbericht staat te lezen dat minister Crevits besliste de beoordelingscriteria voor de bepaling van een prioriteitengroep te versoepelen. Personen met de dringendste ondersteuningsnood krijgen meer garantie om in de hoogste prioriteitengroep ingedeeld te worden.

In twee specifieke situaties worden aanvragen als dringender beoordeeld. Ten eerste gaat het om situaties waarbij de draagkracht van een bejaarde mantelzorger (vanaf 70 jaar), die bovendien kampt met ernstige gezondheidsproblemen, wordt overschreden. Ten tweede gaat het om situaties waarbij personen met een handicap worden ondersteund, maar waarbij de ondersteuning onvoldoende is aangepast aan de noden van de persoon. Het gaat bijvoorbeeld om een woonzorgcentrum (wzc) of een psychiatrische instelling die geen handicapspecifieke ondersteuning biedt.

De aanpassingen van de richtlijnen voor prioritering van de aanvragen worden doorgevoerd voor alle dossiers die vanaf 18 september 2023 op de Vlaamse Toeleidingscommissie worden besproken.

Tijdens de commissievergadering van woensdag 3 oktober 2023 werd dat met de minister besproken. Toch bleven er nog enkele vragen onbeantwoord. Vandaar mijn vragen:

1. De eerste versoepeling gaat over de draagkracht van de mantelzorger.
Op welke manier wordt mantelzorger in dit geval gedefinieerd? Dient de persoon met een handicap bijvoorbeeld bij de mantelzorger in te wonen?
2. In de richtlijnen van het VAPH staat te lezen dat het om een bejaarde mantelzorger vanaf 70 jaar gaat. Tijdens de commissie Welzijn van 3 oktober 2023 zei de minister dat die leeftijd als vuistregel gehanteerd wordt, maar geen strikte 'cut off' is.
Als de leeftijd van 70 jaar geen harde grens is, op basis waarvan zal de Vlaamse Toeleidingscommissie dan een oordeel vellen? Is het volgens de minister niet beter om de leeftijd van 70 jaar te lossen?
3. De tweede versoepeling gaat over gepaste ondersteuning.

Is er een termijn bepaald van hoelang de persoon met een handicap ondersteund moet worden door bijvoorbeeld een woonzorgcentrum of een psychiatrische instelling?

4. Is er een definitie beschikbaar van 'onvoldoende aangepaste ondersteuning'? Vanaf wanneer is de geboden ondersteuning niet voldoende aangepast?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 31 van 9 oktober 2023

van **TINE VAN DER VLOET**

1. Mantelzorgers zijn personen die dicht bij de persoon met handicap staan en die hem/haar op regelmatige basis essentiële niet-professionele zorg en ondersteuning bieden. Een mantelzorger kan samenwonen met de persoon met een handicap, maar dat is geen vereiste.
2. Bij de versoepelingen werd de vraag gesteld om tegemoet te komen aan het maatschappelijke vraagstuk waar bejaarde mantelzorgers voor komen te staan: hoe kunnen zij nog de nodige zorg en ondersteuning voor hun kind met een handicap opnemen als zij zelf ouder en daardoor steeds meer zorgbehoevend worden? Bovenstaande versoepeling wil specifiek de inspanningen van bejaarde mantelzorgers honoreren en de garantie bieden dat - als het een mantelzorger omwille van leeftijd en gezondheidsklachten niet meer lukt om de nodige ondersteuning op te nemen - er een duidelijk perspectief is op hulp. Omdat het niet eenvoudig is om de groep 'bejaarde mantelzorgers' duidelijk af te bakenen, werd op vraag van en in overleg met de commissieleden van de Vlaamse toelidingscommissie en de heroverwegingscommissie een vuistregel vastgelegd, om tot een zo uniform mogelijke toepassing te komen overheen de verschillende beoordelaars. De leeftijdsgrens van 70 jaar wordt echter als richtlijn gehanteerd en niet als een strikte cut-off, zodat de beoordelaars de vrijheid hebben om ook andere dossiers - als dat nodig blijkt - dringender te beoordelen.
3. Bij de versoepeling omtrent onaangepaste ondersteuning werd geen termijn vastgelegd van hoe lang een persoon met een handicap ondersteund moet worden binnen de onaangepaste setting. Bij het prioriteren wordt gekeken naar de actuele situatie. Als blijkt dat daarin sprake is van onaangepaste ondersteuning, wordt de versoepeling toegepast.
4. Bij het beoordelen van de ondersteuningskloof wordt gekeken naar het verschil tussen de ondersteuning die reeds aanwezig is en de ondersteuning die de persoon met een handicap nodig zou hebben om volwaardig te kunnen participeren in de maatschappij. In bepaalde situaties is er al heel wat ondersteuning aanwezig, maar is die niet altijd op maat van betrokkene. Vanuit de invalshoek dat aangepaste settings de grootste impact hebben op het functioneren van de persoon met een handicap (omdat daar alle noodzakelijke expertise aanwezig is om ondersteuning op maat aan te bieden) wordt de ondersteuningskloof niet enkel kwantitatief, maar ook kwalitatief benaderd. Onaangepaste ondersteuning wordt daarbij breed geïnterpreteerd. Het kan bijvoorbeeld gaan om jongere personen met een handicap die in een woonzorgcentrum verblijven, of om personen met een gecombineerde problematiek die verblijven in een psychiatrische setting en bij wie de psychische problematiek is uitbehandeld of voor wie de therapie onvoldoende effect heeft omwille van de handicap. Er wordt met andere woorden steeds nagegaan of er handicapspecifieke ondersteuning geboden wordt die tegemoet komt aan de specifieke ondersteuningsnood van de persoon.